

## **Nieuwsbrief voorjaar 2016**

*De Nieuwsbrief van het Platform Geothermie verschijnt tweemaal per jaar en wil een brede groep van geïnteresseerden informeren over de ontwikkelingen op het gebied van geothermie. Geothermie is een duurzame energiebron die in Nederland in opkomst is en bijdraagt aan de energietransitie.*

---

## **Inleiding**

Het is alweer geruime tijd geleden dat de vorige Nieuwsbrief is verschenen. Wat is er sindsdien in geothermisch Nederland zoal gebeurd?

Belangrijkste is wellicht dat een **nieuw doublet** ([Vierpolders](#)) is geboord en een **volgend doublet** ([CLG](#)) onderweg is. Op dit moment zijn, na enkele problemen in 2015, alle actieve doubletten in Nederland operationeel. Daarnaast is de belangstelling van steden en industrie voor geothermie verder toegenomen, resulterend in diverse initiatieven op het gebied van geothermie en stadsverwarming.

Op de klimaattop in Parijs werd de **Global Geothermal Alliance** gelanceerd. Het is uiteraard de vraag of en hoe snel we hier iets van merken, maar het geeft de groeiende belangstelling (en kansen) aan voor de geothermie. Klik [hier](#) voor meer informatie.

In november is Victor van Heekeren opgevolgd als voorzitter van het Platform. Het Platform / geothermisch Nederland is Victor veel dank verschuldigd voor zijn inspanningen in de afgelopen 12 (!) jaar. Deze dank is mede tot uitdrukking gebracht doordat hij bij zijn afscheid geridderd is. Hij blijft voor voorkomende activiteiten bij het Platform actief. Contactgegevens van de nieuwe voorzitter vindt u onderaan deze nieuwsbrief en op de website.

## **1 Prioriteiten 2016**

De prioriteiten van het Platform voor 2016 zijn in het Bestuur en met de Raad van Toezicht besproken.

Verbreiding van de toepassing van geothermie. Naast de glastuinbouw is geothermie zeer geschikt voor energielevering aan de gebouwde omgeving en de industrie. Dit vereist een andere aanpak en deels ander techniek en financiering. Het Platform vraagt hiervoor aandacht in Den Haag en elders, en wil deze groep initiatiefnemers verder ondersteunen.

Groeiende informatiebehoefte. De belangstelling voor geothermie groeit (zie onder andere het recente Energierapport), wat leidt tot veel meer vragen vanuit bedrijven, instellingen en de samenleving als geheel. Het Platform wil deze vragen ook in de toekomst adequaat beantwoorden. Ook in de nieuwe Structuurvisie Ondergrond (STRONG) is het Platform betrokken.

Waarborgfonds. Het Platform maakt zich, in samenspraak met LTO en DAGO, hard voor een vorm van financiële zekerstelling in de exploitatiefase. Grondgedachte is dat de financierbaarheid van projecten verbetert als voor de exploitatiefase een financieel vangnet beschikbaar is. Het gesprek hierover met de overheid loopt.

Verbetering financiering. Het ministerie van Economische Zaken heeft recent opdracht gegeven voor een evaluatie van de financieringsinstrumenten voor geothermie. Het Platform volgt dit op de voet en levert input waar zinvol en mogelijk. De SDE is en blijft een belangrijke steun voor de verdere ontwikkeling van geothermie.

Kennisverspreiding en -ontwikkeling. De door EZ en LTO gefinancierde 'Kennisagenda Aardwarmte' is een belangrijk middel om de benodigde kennisontwikkeling en -verspreiding in de sector te bereiken.

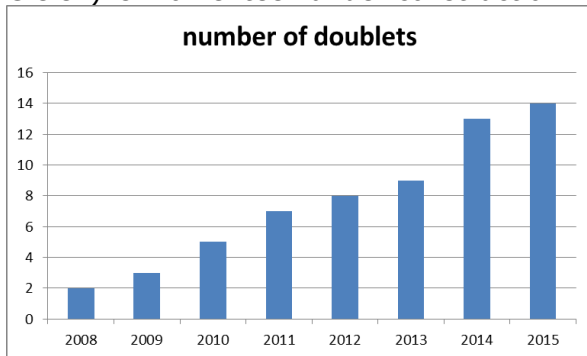
## Nieuwsbrief voorjaar 2016

De Nieuwsbrief van het Platform Geothermie verschijnt tweemaal per jaar en wil een brede groep van geïnteresseerden informeren over de ontwikkelingen op het gebied van geothermie. Geothermie is een duurzame energiebron die in Nederland in opkomst is en bijdraagt aan de energietransitie.

## 2 Ontwikkeling van de productie in 2015

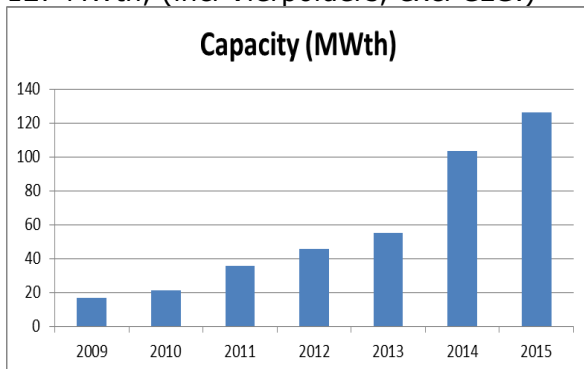
### 2. Status 2015

In 2015 is één nieuw project voltooid (doublet nr 14, Vierpolders), wat naar verwachting medio/eind dit jaar daadwerkelijk in productie zal gaan. Doublet nr 15 (CLG – Californië Lipzig Gielen) is momenteel 'under construction'.



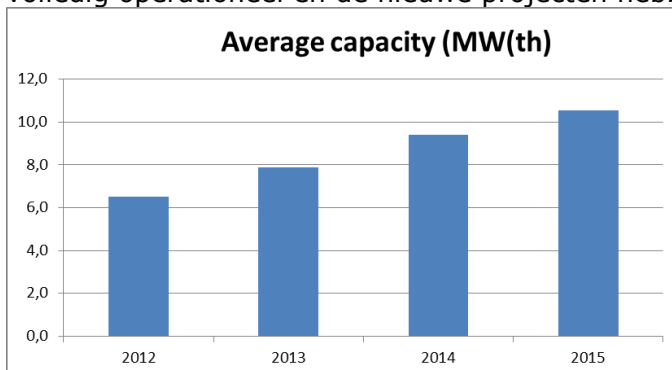
**Figuur 1: Ontwikkeling van het aantal doubletten.**

**Capaciteit.** De totale capaciteit is navenant toegenomen, van 103 MWth naar een geschatte 127 MWth, (incl Vierpolders, excl CLG.)



**Figuur 2: totale capaciteit van de Nederlandse geothermie in MWth.**

De gemiddelde capaciteit vertoont al jaren een stijgende lijn. Projecten in 2014 werden volledig operationeel en de nieuwe projecten hebben veelal een grotere capaciteit.

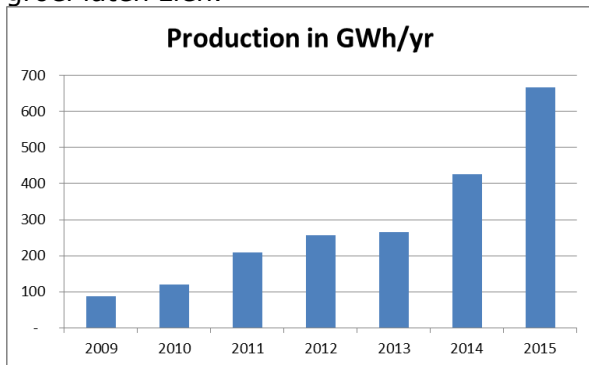


**Figuur 3: Gemiddelde capaciteit in MWth.**

## Nieuwsbrief voorjaar 2016

De Nieuwsbrief van het Platform Geothermie verschijnt tweemaal per jaar en wil een brede groep van geïnteresseerden informeren over de ontwikkelingen op het gebied van geothermie. Geothermie is een duurzame energiebron die in Nederland in opkomst is en bijdraagt aan de energietransitie.

De gecombineerde effecten van deze factoren leidt tot een 59% hogere productie in 2015 dan in het jaar daarvoor. Een belangrijke bijdrage komt van de recente installaties, net als in 2014. De geothermische productie is daardoor in twee jaar tijd meer dan verdubbeld! Als de verwachtingen rondom CLG en één of twee nieuwe projecten uitkomen, dan zal ook 2016 een groei laten zien.



Figuur 4: Totale productie van geothermische energie in GWh.

## 3 Congressen & Bijeenkomsten

Ook dit jaar staan weer meerdere congressen en bijeenkomsten gepland, zoals:

Op donderdagmiddag **26 mei** a.s. organiseert de gemeente Westland in samenwerking met het Platform Geothermie voor de 2e keer een congres 'energietransitie en geothermie', met daarbij speciale aandacht voor aardwarmte. Klik [hier](#) voor meer informatie.

Op **8 juli 2016** organiseert de Utrechtse Aardwetenschappen Vereniging (U.A.V.) van de Universiteit Utrecht het Tweede Nationaal Congres Bodemenergie in samenwerking met DAP (Delft Aardwarmte Project), BodemenergieNL, Platform Geothermie. Klik [hier](#) voor meer informatie.

De European Geothermal Energy Council (EGEC) organiseert op **19 tot 24 september 2016** het EGC - deze keer in Strassbourg (Fr). Dit grootschalige Europese congres (circa 800 deelnemers en spreektaal Engels) is op afstand het belangrijkste Europese aardwarmte-congres en wordt eens in de drie jaar georganiseerd. Meer info via de [site](#) van het Platform.

Nadere informatie over programma's en aanmelding voor deze bijeenkomsten is te vinden op de website <http://www.geothermie.nl> (onder agenda).

## 4 Oproep voor nieuwe deelnemers

Wie is nog meer geïnteresseerd in nieuws over geothermie? Laat het (hen) weten en ze kunnen ook de nieuwsbrief ontvangen, of lid worden!

### Stichting Platform Geothermie

Frank Schoof  
06 1323 0736  
[info@geothermie.nl](mailto:info@geothermie.nl)